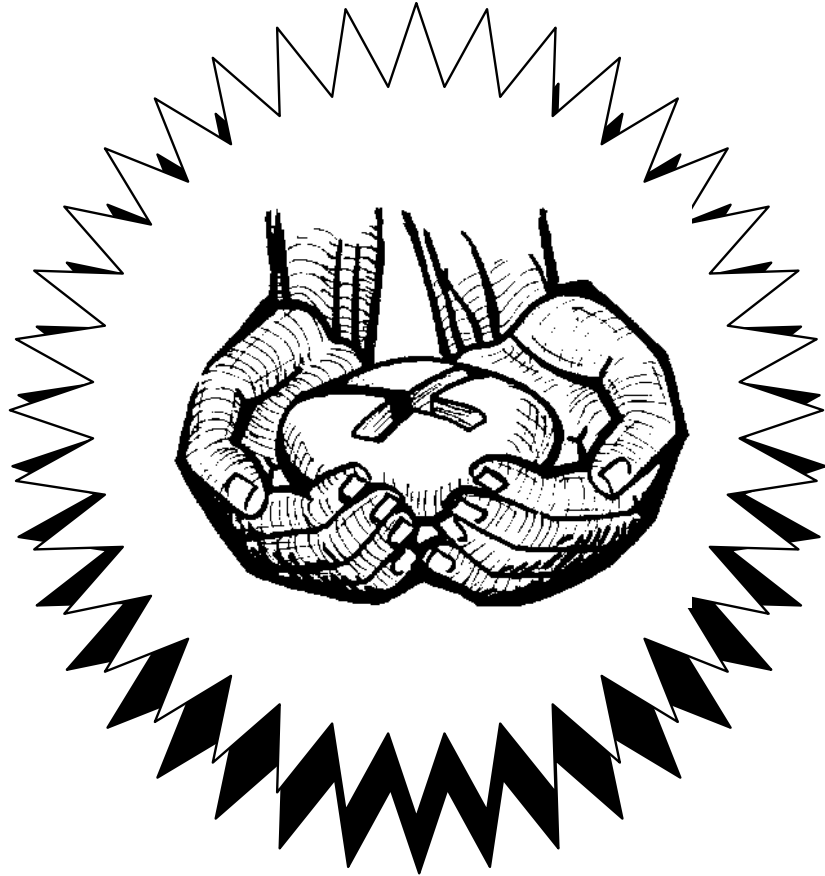

Vormselproject

Op weg naar morgen

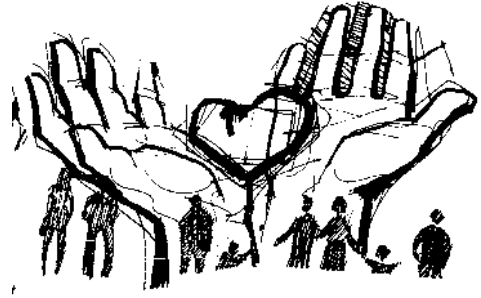

Hoofdstuk vijf

**"Jullie zijn
mijn handen"**

HANDEN HEB JE

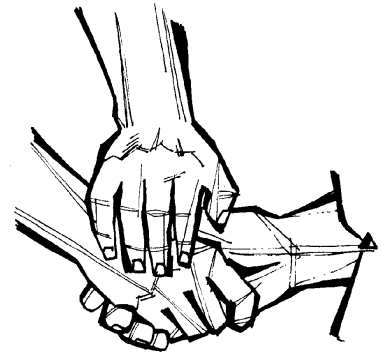
*Handen heb je om te geven
van je eigen overvloed
en 'n hart om te vergeven
wat 'n ander jou misdoet.*

*Refrein: Open uw oren om te horen
open uw hart voor alleman.*

*Ogen heb je om te zoeken
naar wat mensen nog ontbreekt
en 'n hart om uit te zeggen
wat 'n ander moed inspreekt. Refrein*

*Schouders heb je om te dragen
zorg en pijn van alleman
en 'n hart om te aanvaarden
wat 'n ander beter kan. Refrein*

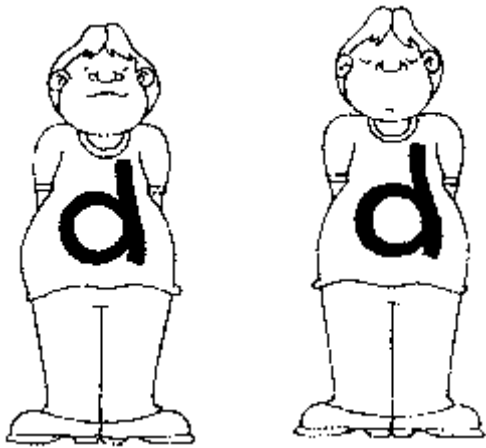
*Voeten heb je om te lopen
naar de mens die eenzaam is
en 'n hart om waar te maken
dat een mens geen eiland is. Refrei.*

*Oren heb je om te horen
naar de mens die vrede is
en 'n hart om te geloven
in een God die liefde is. Refrein*

1 Geloven is: doen, durven doen

Wat een stel!

Kijk eens naar die tweeling.
Ze lijken op elkaar.
Zelfde ogen, zelfde oren,
zelfde kleren, zelfde haar.
Maar van binnen zijn ze anders.
Dat zul je zo wel zien.
Dorus Dapper durft van alles.
Maar Dirk Durfniet zegt: 'Misschien...

'Ik spring zomaar in het diepe.
Ik klim over elke muur.
Ik spring over diepe slootjes.
Ik ben dol op avontuur.'
Dat zegt ...

'Ik fiets nooit met losse handen;
voor de tandarts ben ik bang.
Vreemde honden zal 'k niet aaien.
Ik ren weg voor een groene slang.'
Dat zegt ...

'Ik wil rennen, fietsen, crossen.
Daarbij stoot ik soms mijn kop.
Maar dat kan mij niet veel schelen.
'k Plak er wel een pleister op.'
Dat zegt ...

'Ik kijk angstig bij de dokter,
want ze geeft me straks een prik.
Ik durf niet langs grote jongens
en van muizen heb ik schrik.'
Dat zegt ...

Avontuur

'Als je gelooft, ben je een watje' is een veel voorkomende opvatting. Veel jongeren denken dat je dan maar een meeloper met je ouders bent en dat het maar slap is. En dus wordt geloven en bij een kerk willen horen, steeds minder populair. Want niemand wil een watje zijn.

Maar zou het niet precies omgekeerd zijn: als je gelooft, heb je lef. Want je bent bereid je nek uit te steken. Je durft tegen de mening van iedereen in te gaan, ook al weet je dat je daardoor soms alleen zult komen te staan.

Als je zegt: ik wil bij de kerk horen, vinden anderen dat misschien stom, maar in feite is het moedig, omdat je een eigen keuze durft te maken. Als je dat kunt, ben je helemaal geen meeloper. Je gaat juist tegen de stroom in.

Kortom: geloven is een avontuur.

Je moet het maar durven!

'Ik ga heel hoog in de achtbaan
en een spin pak ik zo beet.
Ik reis heel alleen naar oma
en ik spring, terwijl ik skate.'
Dat zegt..

'Ik laat 's nachts een lampje branden.
En de gymzaal is zo groot,
ik ga niet alleen naar binnen.
En ik ga niet op een boot.'
Dat zegt ....

Kijk eens naar die tweeling.
Ze lijken op elkaar.
Zelfde ogen, zelfde oren,
zelfde kleren, zelfde haar.
Maar van binnen zijn ze anders.
Dat heb je nu gezien.
Dorus Dapper durft van alles.
Maar Dirk Durfniet zegt: 'Misschien.

Geen woorden maar daden

Zoveel mensen...

Zoveel mensen met problemen,
die niet goed te dragen zijn.
Die een beetje steun verwachten
en wat hulp in al hun pijn.

Zoveel handen die niets kunnen.
Die te oud zijn of te krom.
Zoveel stramme, stijve benen,
zwak en ziek van ouderdom.

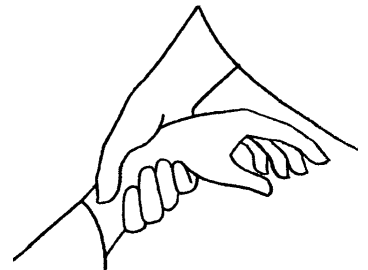
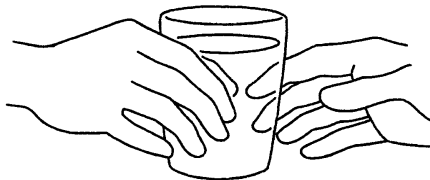
Zoveel tranen om te drogen,
hulpgeroep dat niemand hoort.
Zoveel mensen die gespitst zijn
op een enkel troostend woord.

Zoveel mensen die maar wachten
totdat iemand eens wat doet.
Zoveel mensen die niet weten
hoe het morgen verder moet.

Zoveel mensen zonder eten,
zonder schuilplaats voor de kou.
Zoveel mensen die op zoek zijn
naar een mens -misschien naar jou?

Horen en doen

Jezus zei eens tot zijn toehoorders:
'Waarom spreek je mij aan met: Heer,
Heer! zonder dat je doet wat ik zeg?
Iedereen die bij mij komt, mij hoort en doet
wat ik zeg, weet je op wie zo iemand lijkt?
Ik zal het je zeggen. Hij lijkt op een man
die een huis bouwde. Hij groef een diepe
bouwput en legde de fundering op de rots.
Bij een overstroming beukte de rivier tegen
dat huis, maar hij kon het huis niet aan het
wankelen brengen, want het was stevig
gebouwd.
Maar iemand die mij hoort en niet doet wat
ik zeg, lijkt op een man die een huis
neerzette zonder een fundering te leggen.
De rivier beukte er tegenaan en meteen
stortte het in en het werd een grote ruïne.'
(Matteüs 7:24-27)

Het kruisteken

In onze katholieke traditie zijn we
gewend om het kruisteken te maken
aan het begin van een gebed of een
viering.

Het kruis verwijst naar Jezus, die aan
het kruis gestorven is. De woorden
verwijzen naar God als Vader, Zoon en
Heilige Geest. Maar je kunt het
kruisteken ook op een andere manier
zien.

Je wijst naar je hoofd, de zetel van je
verstand, je wijst naar je hart, de zetel
van je gevoel en je wijst naar je schouders
en daar beginnen je armen met je handen
en hiermee kun je van alles doen.

Om goed te leven heb je hoofd, hart en
handen nodig. Je moet over dingen
nadenken. Je gevoel geeft diepte en
warmte aan je leven. Maar je moet ook
doen wat je verstand en je hart je ingeven.
Alleen dan kun je geluk vinden in je leven.

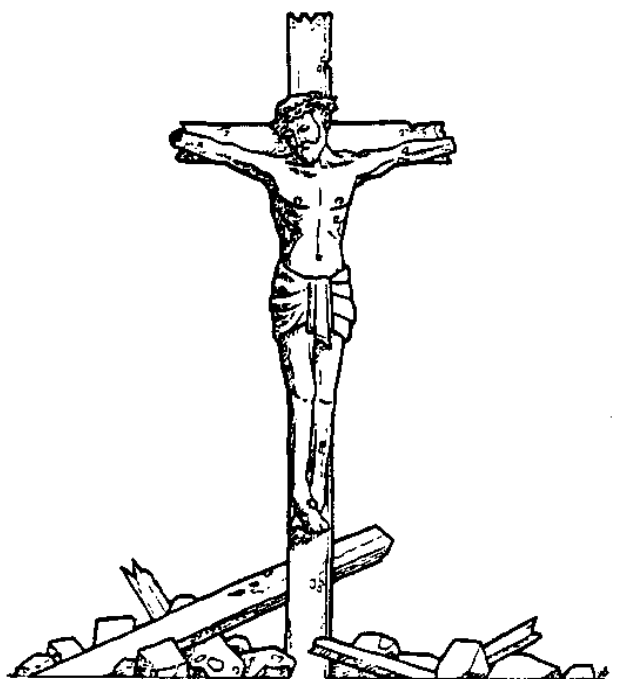
2 Jullie zijn mijn handen

Een klein stadje in Normandië, Frankrijk, had zwaar geleden van de oorlog. Velen van haar inwoners waren gedood, of gewond geraakt. De mensen voelden zich verslagen, eenzaam en ontroostbaar. De meeste huizen waren verwoest. Ook van het oude kerkje midden in de stad was weinig meer over.

De Amerikaanse soldaten, die dichtbij hun kamp hadden opgeslagen, hielpen de mensen bij het bouwen van noodwoningen en barakken. Een groepje soldaten hielp ook mee bij het herstellen van het kerkje. Veel mooie dingen waren onder het puin bedolven.

Er was in dat kerkje een beroemd middeleeuws kruisbeeld, waar de mensen van het stadje van hielden, en aan gehecht waren. Ze maakten zich zorgen. Wat zou er van overgebleven zijn? Na lang zoeken en voorzichtig puinruimen vonden de soldaten het oude houten kruis. Alleen de handen ontbraken. Hoe ze ook zochten, die bleven spoorloos, en de mensen hadden daar verdriet om.

Toen pakte een soldaat een stuk krijt, en schreef met grote letters op de balk van het kruis: "Jullie zijn mijn handen".

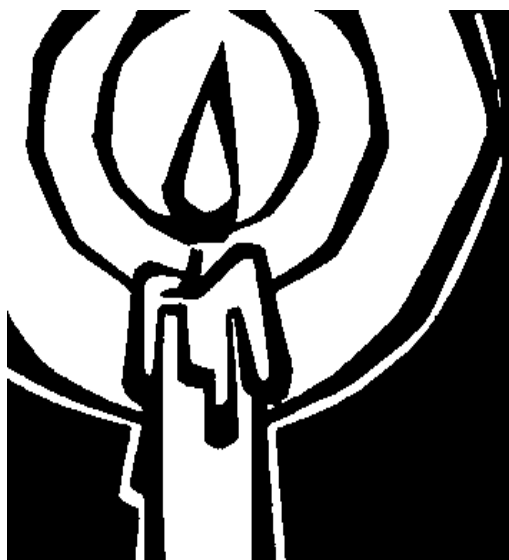
JULLIE ZIJN MIJN HANDEN...

De mensen van het stadje die het lazen, keken er eerst bevreemd naar. Wat betekende dat? Ze waren moe. Ze hadden verdriet. Ze misten de mensen die gedood waren. Hun huizen waren kapotgeschoten. Het beeld waarvan ze hielden was stuk. En ze lazen nog een keer: Jullie zijn mijn handen. Toen begrepen ze wat daar stond: Jullie moeten heel maken wat stuk is. Jullie moeten elkaar troosten. Jullie moeten samen nieuwe huizen bouwen. Dan kun je weer geloven in de toekomst.

Als je nu in dat herstelde kerkje komt, dan zie je vooraan nog steeds het kapotte kruis hangen, het kruis zonder handen. En als je goed kijkt, kun je de woorden nog lezen die een soldaat er toen heeft opgeschreven.

3 Jezus was licht

De mensen in Jezus' tijd zagen in hem een man die licht uitstraalde door de dingen die hij zei en deed.

Toen Jezus gestorven was, namen de apostelen de fakkel over. Zij gingen overal vertellen over Jezus, wat hij gezegd en gedaan had.

Zo zijn er door de eeuwen heen steeds mensen geweest die juist als Jezus licht wilden zijn voor anderen.

Toen jij geboren was, hebben jouw ouders je laten dopen. Je kreeg toen een doopkaars, teken dat het licht van Jezus ook in jou schijnen zou.

Bij het vormsel bevestig je die keuze van je ouders en zeg je: ik wil het licht van Jezus ook verder dragen, met hoofd, hart en handen.

Hoe was Jezus licht voor de mensen?

De evangelieverhalen vertellen ons wat hij deed voor zieken, voor blinden, doven en voor de verschoppelingen van zijn tijd. Wil je zijn licht verder dragen dan moet je dezelfde dingen doen. Niet letterlijk want je kunt geen wonderen doen, maar wel in figuurlijke zin.

Hieronder vind je een aantal plaatjes die iets vertellen wat Jezus gedaan heeft, dingen die Hij belangrijk vond.

1

2

3

blz. 6

hoofdstuk 5

"Op weg naar morgen"

4. Geloven = niet alleen daden maar ook woorden

"Geen woorden maar daden", zo moeten we als gelovige mensen door het leven gaan. Tegelijk kun je ook niet zonder woorden. Als je erover praten wil kun je dat alleen met woorden. En dan hebben we meteen een groot probleem: we weten niet goed hoe we ons gelovig zijn moeten verwoorden.

Zeker als het gaat over God, over de heilige Geest, dan staan we met een mond vol tanden ofwel we gebruiken woorden die we niet begrijpen.

Over Jezus en zijn boodschap kun je gemakkelijker iets zeggen. Dat is veel concreter.

Hieronder staan twee geloofsbelijdenissen, de eerste is de officiële en de tweede is een meer eigentijdse.

Welke van de twee kies je?

Ik geloof in God, de almachtige Vader, Schepper van hemel en aarde, en in Jezus Christus, zijn enige Zoon, onze Heer, die ontvangen is van de heilige Geest, geboren uit de maagd Maria; die geleden heeft onder Pontius Pilatus, is gekruisigd, gestorven en begraven, die nedergedaald is ter helle, de derde dag verrezen uit de doden; die opgestegen is ten hemel; zit aan de rechterhand van God, de almachtige Vader. Vandaar zal Hij komen oordelen de levenden en de doden. Ik geloof in de heilige Geest, de heilige katholieke kerk, de gemeenschap van de heiligen, de vergeving van de zonden, de verrijzenis van het lichaam, en het eeuwig leven. Amen

Ik geloof in God, Schepper van al wat bestaat, dat Hij ons de aarde heeft toevertrouwd om die bewoonbaar te maken voor alle mensen.

Ik geloof in Jezus Christus, Zoon van God, gekomen om licht voor ons te zijn en ons de weg te wijzen naar het beloofde land: Gods rijk van vrede en liefde op aarde.

Ik geloof in de Geest van God die werkt in en door allen die met Jezus op weg durven gaan.

Ik geloof in de gemeenschap van gelovigen geroepen Jezus' boodschap verder te dragen en zich dienstbaar te maken aan alle mensen.

Ik geloof in de belofte van God, dat er toekomst is voor heel de mensheid, dat zijn Rijk werkelijkheid kan worden, voor ons, in ons en door ons. Amen

Als het gaat om geloven, gebruiken we heel vaak beelden en symbolen omdat onze gewone woorden tekort schieten.

5. Symbolen en beelden

In ons gewone leven worden heel vaak symbolen en beelden gebruikt. Een symbool is een teken dat iets duidelijk maakt, zonder dat er woorden bij gebruikt worden. Als iets moeilijk onder woorden is te brengen, kan een symbool toch veel verduidelijken.

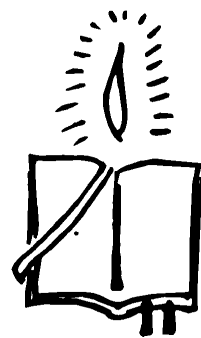
Het allerbekendste symbool is wel een hart. Je ziet het op muren geschilderd, op auto's geplakt, in stenen gekrast, in bomen gesneden en in agenda's getekend.

Het is een eeuwenoud symbool, en je hoeft aan niemand uit te leggen wat er mee wordt bedoeld. Toch is een hart eigenlijk gewoon een lichaamsdeel, net zoals bijv. je longen. Maar het betekent veel meer, en iedereen weet dat.

Sommige symbolen verwijzen naar bekende zaken of gebeurtenissen, zoals bijvoorbeeld de vijf ringen die de Olympische Spelen aanduiden: de vijf continenten die samen sport beoefenen.

Andere symbolen zijn wel ontleend aan ons gewone dagelijkse leven verwijzen naar iets dat dieper ligt, naar geestelijke waarden en die zijn meestal wat moeilijker te verwoorden.

Activiteit: maak zelf een symbool

Het parochielogo van Overloon is eigenlijk ook een symbool. Het geeft op een treffende manier aan hoe wij samen gemeenschap willen zijn. De cirkel duidt op de onderlinge verbondenheid, maar we zijn een open gemeenschap want de cirkel is niet gesloten.

In deze gemeenschap willen we zorg hebben voor elkaar, weergegeven in de twee handen, die dragend en beschermend zorg uitdrukken. Die zorg betreft elke mens, gesymboliseerd in het visje. Daarbij is gedacht aan Jezus' woord aan zijn leerlingen: 'Ik maak mensenvissers van jullie'. Maar dat visje heeft natuurlijk nog een veel belangrijkere symbolische betekenis: het verwijst naar Jezus. Hij en zijn boodschap vormen het centrum van onze gemeenschap. Het Griekse woord ICHTUS (=vis) bevatte de beginletters van "Jezus Christus, Zoon van God, Redder" en werd in de eerste eeuwen gebruikt als teken van Jezus en van christen zijn. Zo willen we samen een geloofsgemeenschap zijn rond de persoon en de boodschap van Jezus van Nazaret.

6 Symbolische handelingen

Naast de gewone symbolen heb je ook symbolische handelingen. Je doet iets bekends en je bedoelt er iets mee dat bijzonders mee. Zo is elk sacrament een symbolische handeling.

Bij het doopsel wordt er water over je hoofd gegoten. Dat symboliseert een bad, waarna je verfrist en schoon weer verder kunt. Het verwijst naar een nieuw begin dat de gedoopte maakt in de gemeenschap van Jezus. In het begin was het dopen ook letterlijk onderdompelen in water. Toen lag de symbolische betekenis nog wat duidelijker.

Als we eucharistievieren wordt brood en wijn gedeeld (in feite alleen het brood). Dat symboliseert samen eten en drinken en het verwijst naar verbondenheid vieren met Jezus.

Ook bij het sacrament van het vormsel worden symbolische handelingen gebruikt, namelijk de handoplegging en de zalving.

Er zijn veel uitdrukkingen met handen:

- De hand in eigen boezem steken
- De handen ineenslaan
- Met lege handen komen
- Met de handen in het haar zitten
- Iemand naar je hand zetten
- De hand op iets leggen
- Geen hand uitsteken
- Zijn handen in onschuld wassen
- Mijn hand erop
- In goede handen vallen
- De handen op elkaar krijgen
- Met je hand over je hart strijken
- De uitgestoken hand aannemen
- Iemand de hand reiken
- Iemand op handen dragen
- Vele handen maken licht werk
- Iets uit handen geven
- Een handje helpen
- Iemand in zijn hand hebben
- Zijn leven in Gods hand leggen
- Zijn hand voor iemand in het vuur steken
- Je met hand en tand verzetten
- Iemand de hand boven het hoofd houden
- Iemand de hand opleggen

7. Symbolen gebruikt bij de vormselviering

Handoplegging:

Handen kunnen vuisten worden om te dreigen en te slaan, om afstand te scheppen tussen mensen. Handen kunnen schrijven, om de dingen uit te leggen, die je moeilijk zéppen kunt.

Handen kunnen opengaan: troosten, strelen, iets weer goed maken. Handen kunnen ontvangen en delen. Handen kunnen om je schouders geslagen worden, en op je hoofd gelegd. Dan voel je duidelijk: je hoort erbij.

Door het doopsel werd je lid van de gemeenschap rond Jezus van Nazaret, in de vormselviering wordt dit bevestigd door de bisschop of zijn afgevaardigde).

Met uitgestrekte handen spreekt hij een gebed uit, om de geest van Jezus over jullie af te roepen. Je ouders leggen daarbij hun hand op je schouders, als teken dat zij ook nu achter je staan.

Degene die het vormsel toedient legt dan zijn hand op je hoofd. Daarmee wil hij zeggen: fijn dat je er bent, jij hoort er nu helemaal bij.

De zalving met olie:

In vroeger tijden was de zalving of het inwrijven met olie een sterk geneesmiddel, letterlijk maar ook figuurlijk: het was een bescherming tegen kwade invloeden.

In het Oude Testament werden koningen, profeten en priester gezalfd met olie als teken dat ze in dienst van God stonden en de opdracht hadden om Gods bedoelingen met het volk uit te leggen en uit te voeren. De zalving gaf ook kracht om die taak goed uit te voeren.

Jezus wordt ook de gezalfde genoemd (dat is Christus in het Grieks en Messias in het Hebreeuws). Jezus was bij uitstek "de gezondene van God" met de opdracht Gods bedoelingen voor te houden en voor te leven. In het Lucasevangelie staat: "De geest van de Heer is over mij gekomen, Hij heeft mij gezalfd". De volgelingen van Jezus worden daarom ook christenen (=gezalfden) genoemd.

Bij het vormsel wordt je gezalfd met olie (heet ook chrisma), in de vorm van een kruisje op de voorhoofd. Je ontvangt hiermee de Heilige Geest. Juist als Jezus ben je nu een gezalfde. Dit betekent dat je gezond wordt om te doen wat hij heeft gedaan.

Door de zalving krijg je ook de kracht om sterk en soepel in het leven te staan, opdat je die opdracht ook waar kunt maken in je leven, om nooit vast te roesten en . . . om te zorgen dat andere mensen je graag mogen . . .

8. Bij het vormsel ontvang je de heilige Geest

Weet jij geen raad met die heilige Geest, dan ben je niet de enige. Dat is ook bijna niet onder woorden te brengen. Daarom worden voor de H. Geest ook allerlei symbolen gebruikt. De Geest heeft te maken met in beweging zijn. Hij geeft je kracht om, de dingen te doen die Jezus ons heeft voorgedaan.

Geest van God

De levensgeest die leven en zinvol leven mogelijk maakt, in tegenstelling tot de dood en bederf.

De goede geest die vrede brengt, in tegenstelling tot de slechte geest die onenigheid en kwaad brengt.

De heilige Geest die heil maakt, heil brengt, in tegenstelling tot de boze geest die kapot maakt.

Bijbelse beelden voor die heilige Geest:

Adem

Adem houdt ons in leven. Als alle leven verdwijnt, spreken we van "de laatste adem uitblazen".

Als bij iemand het leven dreigt weg te glijden passen we mond-op-mond-beademing toe.

In het Bijbelse scheppingsverhaal wordt verteld dat God de mens maakte van klei en daarna de levensadem inblies.

De heilige Geest wordt gezien als de levenskracht die van God komt.

Wind

In het Pinksterverhaal wordt het beeld van wind gebruikt. Wind brengt in beweging, is een bron van energie.

Wind is ongrijpbaar, maar je kunt hem wel voelen en zien in de beweging van bomen en vlaggen.

De heilige Geest wordt gezien als krachtbron voor mensen die willen leven zoals God het bedoeld heeft en zoals Jezus ons heeft voorgeleefd.

Duif

De duif wordt gezien als een teken van vrede, maar ook als boodschapper van goed nieuws, van nieuw leven. Denk maar aan de duif die Noach duidelijk maakte dat het water op aarde gezakt was en dat menselijk leven weer mogelijk was.

Bij de doop van Jezus getuigde Johannes: "Ik heb de geest als een duif uit de hemel zien neerdalen en hij bleef op hem rusten."

Vuur

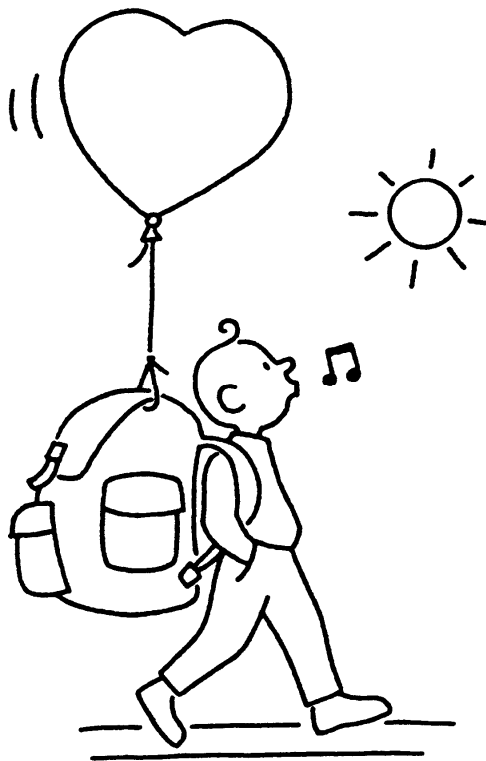
Iemand kan vol vuur zijn voor bepaalde idealen. Het zet hem "in vuur en vlam". Vuur/vurigheid staat voor enthousiasme, geestdrift.

Ook in het Pinksterverhaal wordt de H. Geest vergeleken met vuur, "dat zich, in tongen verdeeld op ieder van de apostelen neerzette". Daarna gingen zij onbevreesd de straat op om te spreken over Jezus' boodschap.

Goed verpakt cadeau

Wat zal de toekomst brengen?
Hoe zal het leven gaan?
Een mens komt telkens weer opnieuw
voor raadselen te staan.
Je zou het zo graag weten.
Het zou zo handig zijn.
Dan was je erop voorbereid,
op ruzie of op pijn.
Dan zag je vast de scherven
en kocht je nu vast lijm.
Dan wist je wat er komen ging.
Helaas, dat is geheim.
Ze noemen soms het leven
een schitterend cadeau.
Maar dat cadeau is goed verpakt.
Dat open je niet zo.
Daar ben je lang mee bezig.
Je vingers doen soms zeer.
Je peutert steeds wat plakband los
en telkens zie je meer...

Levenskunst

Het is geen kunst
om mooie verhalen af te steken
over vrede en gerechtigheid.
Het is de kunst
om je in te zetten voor een ander
en de vrede te bewaren.

Het is geen kunst
om vanuit je luie stoel
te roepen dat je
tegen geweld bent.
Het is de kunst
om als het gevaarlijk wordt
niet naar geweld te grijpen.

Het is geen kunst
om van je vrienden te houden
en aardig voor ze te zijn.
Het is de kunst
om vriendelijk te denken
over mensen die je niet mag.

Het is geen kunst
om te roepen dat God goed is
als je lekker in je vel zit.
Het is de kunst
om te geloven dat hij voor je zorgt
als je diep in de put zit.

Het is geen kunst
om als alles mee zit te roepen
dat het de goede kant opgaat.
Het is de kunst
om als het tegen zit
te blijven hopen op iets beters.

Er zit een zaadje in de grond

Er zit een zaadje in de grond,
dat zaadje geef ik water.
En nu nog eventjes geduld:
wat 't worden gaat komt later...

Soms duurt het wachten heel erg lang.
Wat groeit daar zo verborgen?
Een bloemetje? Een boom misschien?
Wie weet zie ik het morgen.

Ik zet het potje in de zon.
Daar komt een sprietje boven.
Het sprietje wordt een blad, een knop.
't Is haast niet te geloven!

Een ander blaadje komt erbij,
dat zat eerst nog verborgen.
Het wordt een hele bloemenrij
en ik mag er voor zorgen.

